

Υπόθεση C-231/21

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

12 Απριλίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Αυστρία)

Ημερομηνία της διατάξεως του αιτούντος δικαστηρίου:

25 Μαρτίου 2021

Αναιρεσείων:

IA

Αναιρεσίβλητη διοικητική αρχή:

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (ομοσπονδιακή υπηρεσία μετανάστευσης και ασύλου, Αυστρία)

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Λήξη ή παράταση της κατά το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 προθεσμίας μεταφοράς όταν ενάντια στη θέληση ή χωρίς τη θέληση του ενδιαφερόμενου προσώπου έχει προηγηθεί νοσηλεία του σε ψυχιατρική πτέρυγα νοσοκομείου λόγω ψυχικής νόσου (ακούσια νοσηλεία)

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, ιδίως του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013, άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Νοείται ως φυλάκιση κατά το άρθρο 29, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (αναδιατύπωση), ΕΕ 2013, L 180, σ. 31, ακόμη και η ακούσια νοσηλεία του ενδιαφερόμενου προσώπου στο ψυχιατρικό τμήμα νοσηλευτικού ιδρύματος (εν προκειμένω λόγω των κινδύνων της ψυχικής νόσου για τον ίδιο και για τους τρίτους) η οποία έλαβε χώρα κατόπιν άδειας δικαστηρίου;

2. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:
- α) Είναι δυνατή εν πάση περιπτώσει η παράταση της προθεσμίας του άρθρου 29, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του ανωτέρω κανονισμού, σε ένα έτος –με δεσμευτική ισχύ έναντι του ενδιαφερομένου– σε περίπτωση φυλάκισής του από το κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα;
 - β) Εάν όχι, για πόσο χρονικό διάστημα επιτρέπεται να δοθεί παράταση, μήπως μόνον για εκείνο
 - αα) κατά το οποίο διήρκεσε πραγματικά η φυλάκιση ή
 - ββ) κατά το οποίο αναμένεται να διαρκέσει συνολικά η φυλάκιση και υπολογίζεται από τότε που ενημερώθηκε το υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 1560/2003 της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού αριθ. 343/2003 (ΕΕ 2003, L 222, σ. 3), όπως τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 118/2014 της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2014 (ΕΕ 2014, L 39, σ. 1)

πλέον, κατά περίπτωση, μιας εύλογης προθεσμίας για τη διοργάνωση νέας μεταφοράς;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Κανονισμός (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (αναδιατύπωση) (ΕΕ 2013, L 180, σ. 31, στο εξής: κανονισμός Δουβλίνο ΙΙΙ), ιδίως άρθρο 29, παράγραφος 2

Κανονισμός (ΕΚ) 1560/2003 της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού αριθ. 343/2003 (ΕΕ 2003, L 222, σ. 3), όπως τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 118/2014 της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2014 (ΕΕ 2014, L 39, σ. 1), ιδίως άρθρο 9

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως άρθρα 6, 52 και 53

Σχετικές διατάξεις του διεθνούς δικαίου

Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), ιδίως άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο ε΄.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Asylgesetz 2005 (νόμος του 2005 περί χορηγήσεως ασύλου, στο εξής: AsylG2005), ιδίως άρθρο 5:

Αρμοδιότητα άλλου κράτους

Άρθρο 5. (1) Αίτηση διεθνούς προστασίας που δεν έχει υποβληθεί σύμφωνα με τα άρθρα 4 ή 4a απορρίπτεται ως απαράδεκτη εάν, βάσει διακρατικής συμφωνίας ή του κανονισμού του Δουβλίνου, υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου ή της αίτησης διεθνούς προστασίας είναι άλλο κράτος. Στην απορριπτική απόφαση πρέπει να αναφέρεται το κράτος που είναι υπεύθυνο. Δεν χωρεί απόρριψη της αίτησης εάν κατά την εξέτασή της στο πλαίσιο του άρθρου 9, παράγραφος 2, του BFA-VG (νόμου για τη διαδικασία ενώπιον της ομοσπονδιακής υπηρεσίας για τα ζητήματα αλλοδαπών και το άσυλο, στο εξής: BFA-VG) διαπιστωθεί ότι η διαταγή απομάκρυνσης από τη χώρα που εκδίδεται συνεπεία της απόρριψης θα είχε ως αποτέλεσμα την παράβαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ.

(2) Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και όταν βάσει διακρατικής συμφωνίας ή του κανονισμού του Δουβλίνου άλλο κράτος έχει την αρμοδιότητα να αποφανθεί ποιο κράτος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου ή της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Fremdenpolizeigesetz 2005 (νόμος του 2005 περί αστυνομίας αλλοδαπών, στο εξής: FPG), άρθρα 46 και 61

Unterbringungsgesetz (νόμος περί αναγκαστικής νοσηλείας, στο εξής: UbG), άρθρα 3, 8, 10, παράγραφος 1, 11, 17, 18, 20, παράγραφος 1, 26, παράγραφοι 1 και 2, καθώς και 30, παράγραφος 1

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Ο αναιρεσείων, Μαροκινός υπήκοος, εισήλθε στην Ιταλία από τη Λιβύη τον Οκτώβριο του 2016 και η συλλογή των προσωπικών και βιομετρικών του δεδομένων από τις αστυνομικές αρχές έγινε στις 27 Οκτωβρίου 2016. Στη συνέχεια, μετέβη στην Αυστρία και στις 20 Φεβρουαρίου 2017 υπέβαλε αίτηση

διεθνούς προστασίας. Επί της αιτήσεως αυτής κινήθηκε η προβλεπόμενη από τον κανονισμό Δουβλίνο III διαδικασία διαβούλευσης και την 1η Μαρτίου 2017 υποβλήθηκε προς τις ιταλικές αρχές αίτημα αναδοχής βάσει του άρθρου 13, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού. Οι αυστριακές αρχές δεν έλαβαν απάντηση επί του ως άνω αιτήματος. Κατόπιν τούτου, στις 30 Μαΐου 2017 γνωστοποίησαν στις ιταλικές αρχές ότι η μη απάντησή τους στο αίτημα ισοδυναμεί με συναίνεση στην αναδοχή του αναιρεσειόντος δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 7, του κανονισμού Δουβλίνο III και ότι η προθεσμία για τη μεταφορά του στην Ιταλία άρχισε να τρέχει στις 2 Μαΐου 2017.

- 2 Συνεπώς, το Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (ομοσπονδιακή υπηρεσία μετανάστευσης και ασύλου, στο εξής: BFA), με απόφαση που εκδόθηκε στις 12 Αυγούστου 2017, απέρριψε την αίτηση διεθνούς προστασίας του αναιρεσειόντος κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5, παράγραφος 1, του AsylG2005. Έκρινε ότι, βάσει του άρθρου 13, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 22, παράγραφος 7, του κανονισμού Δουβλίνο III, υπεύθυνο κράτος για την εξέταση της αίτησης είναι η Ιταλία και διέταξε την απομάκρυνση του αναιρεσειόντος από τη χώρα (προς την Ιταλία) δυνάμει του άρθρου 61, παράγραφος 1, σημείο 1, του FPG, αποφαινόμενο ότι η διάταξη του άρθρου 61, παράγραφος 2, του FPG επιτρέπει την επαναπροώθηση του αναιρεσειόντος εκεί.
- 3 Η μεταφορά του αναιρεσειόντος στην Ιταλία που είχε ήδη προγραμματιστεί για τις 23 Οκτωβρίου 2017 δεν πραγματοποιήθηκε, διότι εκείνη την περίοδο ο τελευταίος νοσηλευόταν στην ψυχιατρική πτέρυγα νοσοκομείου της Βιέννης με άδεια του πρωτοδικείου της Βιέννης, η οποία χορηγήθηκε σύμφωνα με τον UbG, αρχικά δυνάμει της από 6 Οκτωβρίου 2017 προσωρινής διαταγής που επέτρεψε την προσωρινή νοσηλεία του και έπειτα δυνάμει της από 17 Οκτωβρίου 2017 αποφάσεως που επέτρεψε τη νοσηλεία του μέχρι τις 17 Νοεμβρίου 2017. Κατόπιν τούτου, οι ιταλικές αρχές ενημερώθηκαν στις 25 Οκτωβρίου 2017 ότι η προθεσμία για τη μεταφορά του αναιρεσειόντος παρατάθηκε στους δώδεκα μήνες κατ' εφαρμογήν του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο III, λόγω κρατήσεώς του.
- 4 Η ανωτέρω νοσηλεία του αναιρεσειόντος, η οποία είχε επιτραπεί με δικαστική απόφαση, τερματίστηκε νωρίτερα, ήτοι στις 4 Νοεμβρίου 2017· δύο ημέρες αργότερα έλαβε εξιτήριο από το νοσοκομείο.
- 5 Στις 6 Δεκεμβρίου 2017 απομακρύνθηκε από την Αυστρία και μεταφέρθηκε στην Ιταλία. Ο αναιρεσειών άσκησε εμπρόθεσμη προσφυγή, ισχυριζόμενος ότι η μεταφορά πραγματοποιήθηκε παρά το γεγονός ότι στις 2 Νοεμβρίου είχε λήξει η εξάμηνη προθεσμία που προβλέπεται σχετικά από το άρθρο 29, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 6 Η προσφυγή απορρίφθηκε τελικά ως αβάσιμη από το Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο, στο εξής: BVwG) με απόφαση εκδοθείσα στις 14 Φεβρουαρίου 2020, κατά της οποίας ασκήθηκε αναίρεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

- 7 Κατά τη νομική αξιολόγηση της υπόθεσης, το BVwG δέχθηκε ότι η από 12 Αυγούστου 2017 απόφαση του BFA με την οποία διατάχθηκε η απομάκρυνση του αναιρεσειόντος από τη χώρα ήταν σύννομη και εκτελεστή. Δέχθηκε επίσης ότι η διαταγή για την απομάκρυνσή του από τη χώρα ήταν ακόμη σε ισχύ κατά τη μεταφορά του στις 6 Δεκεμβρίου 2017.
- 8 Πράγματι, κατά την εκτίμηση του BVwG, η προβλεπόμενη από το άρθρο 29, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού Δουβλίνο III εξάμηνη προθεσμία για τη μεταφορά του αναιρεσειόντος στην Ιταλία παρήλθε στις 2 Νοεμβρίου 2017. Οι αρχές της Αυστρίας, όμως, είχαν ήδη ενημερώσει τις ιταλικές αρχές ότι η προθεσμία μεταφοράς θα παρατεινόταν, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο III, λόγω της θέσης του αναιρεσειόντος υπό περιορισμό. Βέβαια, ο αναιρεσειών δεν ήταν προσωρινά κρατούμενος ούτε εξέτιε στερητική της ελευθερίας ποινή. Ωστόσο, από τις 20 Σεπτεμβρίου 2017 έως τις 6 Οκτωβρίου 2017 τελούσε υπό ψυχιατρική παρακολούθηση κατόπιν οικειοθελούς εισαγωγής του στο νοσοκομείο. Κατά το δε χρονικό διάστημα μεταξύ 6 και 17 Οκτωβρίου 2017, καθώς και από τις 17 Οκτωβρίου (απλώς και μόνον επειδή εκδόθηκε πρόωρο εξιτήριο) μέχρι τις 4 Νοεμβρίου 2017, μεσολάβησε ακούσια νοσηλεία του στην ψυχιατρική πτέρυγα νοσοκομείου δυνάμει δικαστικών αποφάσεων που εκδόθηκαν από πρωτοδικείο της Βιέννης, ενώ από τις 4 Νοεμβρίου έως τις 6 Νοεμβρίου 2017 η νοσηλεία του στο νοσοκομείο ήταν και πάλι οικειοθελής.
- 9 Κατά το διάστημα της ακούσιας νοσηλείας του σε ψυχιατρική κλινική δυνάμει δικαστικής απόφασεως, ο αναιρεσειών τελούσε υπό περιορισμό ο οποίος διατάχθηκε από τις δικαστικές αρχές. Η νοσηλεία αυτού του είδους δεν προϋποθέτει ούτε εγκλεισμό σε σωφρονιστικό ίδρυμα ούτε ποινική καταδίκη από δικαστήριο. Άλλωστε, το γεγονός ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση πρόκειται για στερητικό της ελευθερίας μέτρο συνάγεται τόσο από τα άρθρα 6, 52 και 53 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και από το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο ε', της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), από τα οποία προκύπτει ειδικότερα ότι τυχόν ψυχική ασθένεια μπορεί να αποτελέσει λόγο νόμιμης κράτησης. Επίσης, το άρθρο 3 του UoG επιτάσσει σωρευτικά να αποτελεί ο ασθενής, λόγω της παθήσεώς του, άμεσο και σοβαρό κίνδυνο τόσο για τη δική του ζωή και υγεία, όσο και για τη ζωή και υγεία των άλλων. Εν προκειμένω, ο αναιρεσειών νοσηλεύθηκε διότι ήταν επικίνδυνος και για τον ίδιο του τον εαυτό και για τους άλλους.
- 10 Προϋπόθεση για την παράταση της προθεσμίας μεταφοράς δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο III είναι να έχει καταστεί αδύνατη η μεταφορά του αναιρεσειόντος από το αιτούν προς το υπεύθυνο κράτος μέλος, είτε διότι αυτός έχει διαφύγει είτε διότι –όπως εν προκειμένω– αρμόδιες πλέον να αποφασίσουν για αυτόν είναι οι δικαστικές αρχές και όχι οι διοικητικές.
- 11 Επομένως, σύμφωνα πάντοτε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ορθώς έγινε η κοινοποίηση στις ιταλικές αρχές ότι ο αναιρεσειών τελούσε υπό κράτηση. Ως εκ

τούτου, η προθεσμία για τη μεταφορά του παρατάθηκε σε δώδεκα μήνες, ήτοι μέχρι τις 2 Μαΐου 2018. Συνεπώς, η προθεσμία για τη μεταφορά του δεν είχε ακόμη παρέλθει κατά τον χρόνο της απομάκρυνσής του. Κρίθηκε μάλιστα ότι πληρούνταν και οι περαιτέρω προϋποθέσεις για τη νόμιμη απομάκρυνσή του.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 12 Στην υπό κρίση υπόθεση πρέπει να διευκρινιστεί εάν ήταν νόμιμη η απομάκρυνση (μεταφορά) του αναιρεσειόντος στην Ιταλία στις 6 Δεκεμβρίου 2017, η δε νομιμότητα του μέτρου αυτού εξαρτάται από το κατά πόσον η εν λόγω μεταφορά του πραγματοποιήθηκε εμπρόθεσμα στο πλαίσιο του άρθρου 29 του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 13 Επί του ζητήματος αυτού, στην απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2017, *Shiri*, C-201/16, ECLI:EU:C:2017:805, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επεσήμανε συγκεκριμένα ότι από το ίδιο το γράμμα της ανωτέρω διάταξης προκύπτει ότι, σε περίπτωση υπέρβασης της προθεσμίας, προβλέπει «αυτοδίκαιη» μεταβίβαση της ευθύνης στο κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα, χωρίς να εξαρτά τη μεταβίβαση αυτή από οποιαδήποτε αντίδραση του υπεύθυνου κράτους μέλους (σκέψη 30). Η παρέλευση της προθεσμίας μεταφοράς χωρίς να πραγματοποιηθεί η μεταφορά του αιτούντος από το αιτούν κράτος μέλος προς το υπεύθυνο κράτος μέλος συνεπάγεται «αυτοδίκαιη» μεταβίβαση της ευθύνης, από το δεύτερο κράτος μέλος προς το πρώτο (σκέψη 39), ενώ η προθεσμία μεταφοράς μπορεί να εκπνεύσει και μετά την έκδοση της αποφάσεως περί μεταφοράς (σκέψη 42). Συναφώς, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους που υπέβαλε το αίτημα δεν επιτρέπεται, στην περίπτωση αυτή, να προβούν σε μεταφορά του ενδιαφερόμενου προσώπου προς άλλο κράτος μέλος αλλά, αντιθέτως, υποχρεούνται να λάβουν αυτεπαγγέλτως τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να αναγνωρίσουν την ευθύνη του πρώτου κράτους μέλους και να αρχίσουν αμελλητί την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υπέβαλε ο ενδιαφερόμενος (σκέψη 43).
- 14 Εν προκειμένω, κατά το άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, η δίμηνη προθεσμία για την απάντηση του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα (ήτοι της Ιταλίας) άρχισε να τρέχει με την παραλαβή του αιτήματος αναδοχής με ημερομηνία 1 Μαρτίου 2017. Δεδομένου ότι οι αρμόδιες ιταλικές αρχές δεν απάντησαν στο αίτημα αναδοχής εντός της προαναφερθείσας προθεσμίας, μετά την παρέλευση του διμήνου, υπεύθυνο κράτος κατέστη η Ιταλική Δημοκρατία συνεπεία της τεκμαιρόμενης εκ του νόμου συναίνεσης βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 7, του κανονισμού Δουβλίνο III (σιωπηρής αποδοχής). Αυτό το τελευταίο χρονικό σημείο, δεδομένου ότι δεν ασκήθηκε μέχρι τότε κάποιο ένδικο μέσο που να έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, σηματοδοτεί την εκ νέου έναρξη της εξάμηνης προθεσμίας για τη μεταφορά, δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού Δουβλίνο III. Τούτο συνέβη αναμφίβολα στις 2 Μαΐου 2017, ούτως ώστε η προθεσμία μεταφοράς έληξε στις 2 Νοεμβρίου 2017.

- 15 Το άρθρο 29, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού Δουβλίνο III προβλέπει ότι η προθεσμία αυτή μπορεί να «παρατείνεται σε ένα έτος κατ' ανώτατο όριο» εάν η μεταφορά δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί λόγω φυλάκισης του ενδιαφερομένου.
- 16 Προκειμένου να παραταθεί η προθεσμία μεταφοράς κατά την ως άνω διάταξη, αρκεί το κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα να ενημερώσει, πριν από τη λήξη της εξάμηνης προθεσμίας μεταφοράς, το υπεύθυνο κράτος μέλος για το γεγονός της φυλάκισης του ενδιαφερομένου και να ορίσει, ταυτοχρόνως, τη νέα προθεσμία μεταφοράς (πρβλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Abubacar Jawo, C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, σκέψη 75).
- 17 Στην υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η προθεσμία μεταφοράς είχε ήδη λήξει κατά την απομάκρυνση (μεταφορά) στην Ιταλία στις 6 Δεκεμβρίου 2017. Για να κριθεί όμως κατά πόσον η άποψη αυτή είναι ορθή, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι πρωτίστως είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί εάν στην έννοια της «φυλάκισης» (η οποία δεν προσδιορίζεται περαιτέρω στο πλαίσιο αυτού του κανονισμού) κατά το άρθρο 29, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού Δουβλίνο III εμπίπτει επίσης και η οφειλόμενη σε ψυχική νόσο [ακούσια] νοσηλεία που λαμβάνει χώρα στην ψυχιατρική πτέρυγα νοσοκομείου ενάντια ή χωρίς τη θέληση ενδιαφερομένου, κατόπιν δικαστικής άδειας.
- 18 Υπέρ του ως άνω συμπεράσματος θα μπορούσε να συνηγορεί το γεγονός ότι στην περίπτωση τέτοιας νοσηλείας πρόκειται για δικαστικώς επικυρωθείσα στέρηση της ελευθερίας παρά τη θέληση του ενδιαφερομένου, η οποία εν πάση περιπτώσει ουσιαστικά καθιστά αδύνατη την πραγματοποίηση της μεταφοράς του από τη διοικητική αρχή, όπως περίπου συμβαίνει και με τον εγκλεισμό σε σωφρονιστικό κατάστημα που διατάσσεται με δικαστική απόφαση στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (προσωρινή κράτηση, στερητική της ελευθερίας ποινή).
- 19 Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, αντίθετα προς την ανωτέρω προσέγγιση, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η «ακούσια νοσηλεία», κατά την έννοια των άρθρων 8 επ. του UoG, συνιστά κατά κύριο λόγο ιατρικό μέτρο περίθαλψης που επιτρέπεται «αποκλειστικά και μόνο» κατόπιν άδειας του δικαστηρίου. Ένας περιορισμός αυτού του είδους δεν φαίνεται (απαραίτητα) να εμπίπτει στην έννοια της «φυλάκισης» (πρβλ. επίσης στην αγγλική απόδοση «imprisonment» και στη γαλλική απόδοση «emprisonnement»).
- 20 Προ πάντων όμως πρέπει να επισημανθεί ότι οι σοβαρές ασθένειες οι οποίες εμποδίζουν προσωρινά την πραγματοποίηση της μεταφοράς προς το υπεύθυνο κράτος (δεν επιτρέπουν δηλαδή τη μεταφορά –όπως άλλωστε και στην υπό κρίση περίπτωση– ούτε καν με ιατρική συνοδεία ή υπό άλλες προϋποθέσεις) δεν συνιστούν επαρκή λόγο για παράταση της προθεσμίας μεταφοράς κατά το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο III. Εφόσον η κατάσταση της υγείας του ενδιαφερόμενου προσώπου δεν επιτρέπει στο κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα αναδοχής να προβεί στη μεταφορά του προτού παρέλθει η προβλεπόμενη από το άρθρο 29, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού Δουβλίνο III

εξάμηνη προθεσμία, στην περίπτωση αυτή το υπεύθυνο κράτος μέλος απαλλάσσεται οπωσδήποτε, δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 2, από τις υποχρεώσεις του αναδοχής και η ευθύνη μεταβιβάζεται στο κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα (σε παρόμοιο πνεύμα η απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, C.K. κ.λπ., C-578/16, ECLI:EU:C:2017:127, σκέψη 89).

- 21 Ως εκ τούτου, κατά την άποψη αυτή, ο εγκλεισμός στην ψυχιατρική πτέρυγα νοσοκομείου δεν θα ήταν δυνατό να νοηθεί ως «φυλάκιση», αλλά θα μπορούσε να εκληφθεί μόνον ως μια άλλη μορφή νοσοκομειακής περίθαλψης που αποκλείει την ικανότητα μετακίνησης.
- 22 Εντούτοις, εάν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο υπό κρίση εγκλεισμός στην ψυχιατρική πτέρυγα νοσοκομείου συνιστά «φυλάκιση» κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι στην περίπτωση αυτή πρέπει επίσης να προσδιοριστεί συγκεκριμένα και η διάρκεια την οποία μπορεί να έχει η παράταση της προθεσμίας μεταφοράς. Στο πλαίσιο αυτό, ο ενδιαφερόμενος μπορεί επίσης, κατά το αιτούν δικαστήριο, να προβάλει τον ισχυρισμό ότι ο υπολογισμός της εν λόγω προθεσμίας ήταν εσφαλμένος.
- 23 Σύμφωνα με το γράμμα της ανωτέρω διάταξης, πρέπει να υπάρχει αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της «φυλάκισης» και της μη τήρησης της προθεσμίας μεταφοράς, ενώ στην τελευταία περίπτωση η προθεσμία μπορεί να παρατείνεται «σε ένα έτος κατ' ανώτατο όριο». Από τη χρήση της έκφρασης «κατ' ανώτατο όριο» προκύπτει μάλλον ότι η παράταση δεν αποκλείεται να είναι και μικρότερη του έτους.
- 24 Τούτο υποδηλώνει ότι το χρονικό διάστημα κατά το οποίο παρατείνεται η προθεσμία μεταφοράς πρέπει να εξαρτάται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, για την εκτίμηση της οποίας, κατά το αιτούν δικαστήριο, λαμβάνεται υπόψη πρωτίστως είτε η πραγματική διάρκεια της «φυλάκισης» (εν προκειμένω: 30 ημέρες, από τις 6 Οκτωβρίου έως τις 4 Νοεμβρίου 2017) είτε η διάρκεια που προβλέπεται να έχει η «φυλάκιση» κατά τον χρόνο που η τελευταία γνωστοποιείται, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, στο κράτος μέλος προς το οποίο υποβλήθηκε το αίτημα (εν προκειμένω: 43 ημέρες, από τις 6 Οκτωβρίου έως τις 17 Νοεμβρίου 2017), συμπεριλαμβανομένης ενδεχομένως κάθε φορά και μιας εύλογης προθεσμίας για την εκ νέου διοργάνωση της μεταφοράς. Μέτρο για τον καθορισμό της διάρκειας της εύλογης αυτής προθεσμίας θα μπορούσε να αποτελεί η μέγιστη προθεσμία των δύο εβδομάδων, η οποία ορίζεται στο άρθρο 9, παράγραφος 1α, του εκτελεστικού κανονισμού.
- 25 Στην προαναφερθείσα απόφαση *Abubacarr Jawo*, C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, και συγκεκριμένα στη σκέψη 75, το Δικαστήριο έκρινε – για την περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος διαφεύγει – ότι το άρθρο 29, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, προκειμένου να παραταθεί η προθεσμία

μεταφοράς στους δεκαοκτώ μήνες κατ' ανώτατο όριο, αρκεί το κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα να ενημερώσει, πριν από τη λήξη της εξάμηνης προθεσμίας μεταφοράς, το υπεύθυνο κράτος μέλος για το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος έχει διαφύγει και να ορίσει, ταυτοχρόνως, τη νέα προθεσμία μεταφοράς.

- 26 Τούτο θα μπορούσε –στο πλαίσιο των πρακτικών προβλημάτων που επισημαίνονται εν προκειμένω από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης– να εκληφθεί υπό την έννοια ότι, στις περιπτώσεις που ο ενδιαφερόμενος διαφεύγει, το αιτούν κράτος μέλος έχει την ευχέρεια να προσδιορίσει «ελεύθερα» – ενδεχομένως και στη μέγιστη διάρκεια των 18 μηνών– τη νέα προθεσμία μεταφοράς. Δεν μπορεί μάλιστα να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να εφαρμοστεί η ανωτέρω ερμηνεία κατ' αναλογία και στην περίπτωση που υπάρχει «φυλάκιση». Ωστόσο, η διάταξη του άρθρου 29, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού Δουβλίνο III, θέτει ως προϋπόθεση για την παράταση της προθεσμίας λόγω «φυλάκισης» την αδυναμία πραγματοποίησης της μεταφοράς ακριβώς «λόγω» της φυλάκισης του ενδιαφερομένου, ενώ, κατά το γράμμα της διάταξης, η μοναδική προϋπόθεση για την παράταση της προθεσμίας σε 18 μήνες κατ' ανώτατο όριο είναι να «διαφεύγει» ο ενδιαφερόμενος (ενώ συνήθως είναι εντελώς αδύνατο να προβλεφθεί και η διάρκεια της διαφυγής).
- 27 Αυτή η διαφορά στη διατύπωση οδηγεί ξανά πίσω στον προβληματισμό που εκτέθηκε ανωτέρω (στις σκέψεις 23 και 24) σχετικά με τη διάρκεια της παράτασης της προθεσμίας σε περίπτωση «φυλάκισης», όπου η αναφερθείσα αιτιώδης συνάφεια συνηγορεί υπέρ της καθοριστικής σημασίας της πραγματικής διάρκειας της «φυλάκισης», ενώ υπό το πρίσμα της πάντοτε απαραίτητης ενημέρωσης του υπεύθυνου κράτους μέλους κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, η διάρκεια της παράτασης θα μπορούσε να καθορίζεται με βάση την εκτιμώμενη κατά τον χρόνο της ενημέρωσης συνολική διάρκεια της «φυλάκισης».
- 28 Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η απάντηση στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα είναι καταφατική, προκειμένου να εκδοθεί απόφαση από το Verwaltungsgerichtshof είναι απαραίτητο να αποσαφηνιστούν τα ζητήματα που τίθενται με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, δεδομένου μάλιστα ότι η ορθή εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης δεν παρίσταται τόσο προφανής, ώστε να μην αφήνει περιθώριο για καμία εύλογη αμφιβολία. Ως εκ τούτου, υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως τα προδικαστικά ερωτήματα που διατυπώνονται στην αρχή της παρούσας.